

ที่มาและความสำคัญ

- ระบบขนส่งสาธารณะที่มีคุณภาพจะช่วยยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ปัญหาในระบบขนส่งสาธารณะในปัจจุบัน เช่น ด้านคุณภาพ ความไม่ปลอดภัยของผู้โดยสาร การจราจรติดขัดต่อเนื่อง และมลพิษทางอากาศ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ปัจจุบันการพัฒนาระบบรถไฟฟ้ายังไม่ทั่วถึงและการพัฒนายังไม่เป็นไปตามแผนงาน ทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการที่ต้องการเดินทางต้องพึ่งพาขนส่งสาธารณะด้วยวิธีอื่นด้วย ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชน

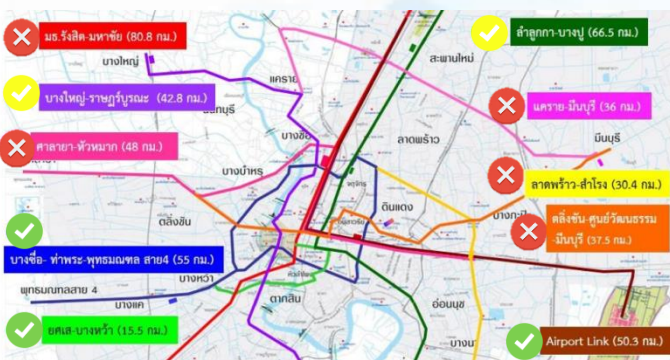
แนวคิดและภาพในอนาคตของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง

ที่มา : แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

วิธีการศึกษา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565

มุ่งศึกษาค่าใช้จ่ายในการเดินทางปัจจุบันและอนาคตที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาระบบรถไฟฟ้า โดยเน้นวัตถุประสงค์ในการเดินทางจากพื้นที่ที่อยู่อาศัยไปยังสถานที่ทำงาน

สมมติฐานค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

1. ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ประเภท	อัตราค่าโดยสาร (บาท)	หมายเหตุ
รถไฟฟ้า	14 - 59	ราคาตามรถไฟฟ้าแต่ละสาย
มอเตอร์ไซด์	เริ่มต้น 10	ราคาตามระยะทาง
รถประจำทาง	10 - 26	ราคาตามระยะทาง
รถสองแถว	8	ราคาเดียวตลอดสาย
รถตู้โดยสาร	10	ราคาเดียวตลอดสาย
รถแท็กซี่	เริ่มต้น 35	ราคาตามระยะทาง

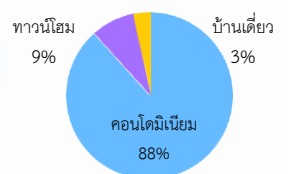
2. สมมติฐานการเดินทาง

- พื้นที่ที่อยู่อาศัย (พักอาศัยรอบสถานีรถไฟฟ้าในรัศมี 5 กิโลเมตร)
- ข้อมูลสถานการณตลาดที่อยู่อาศัยกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2562 ของศูนย์ข้อมูลสังหาริมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ พบว่าทำเลของโครงการบ้านจัดสรรและโครงการอาคารชุดที่เปิดขายใหม่มากที่สุดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2562 ได้แก่
 - บางใหญ่-บางบัวทอง-บางกรวย-ไทรน้อย
 - ห้วยขวาง-จตุจักร-ดินแดง
 - ลาดพร้าว-คลองหลวง-ธัญบุรี-หนองเสือ
 - พระโขนง-บางนา-สวนหลวง
 - เมืองสมุทรปราการ-พระประแดง-พระสมุทรเจดีย์
 - สุขุมวิท
 - หลักสี่-ดอนเมือง-สายไหม-บางเขน
 - บางพลี-บางบ่อ-บางเสาธง
 - ธนบุรี-คลองสาน-บางกอกน้อย-บางกอกใหญ่-บางพลัด
- พื้นที่สถานที่ทำงาน

ย่านธุรกิจการค้าถนนสีลมที่อยู่ในบริเวณศูนย์กลางธุรกิจการค้าของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟฟ้าสีลม (สายสีน้ำเงิน) และสถานีศาลาแดง (สายสีเขียว) โดยเป็นศูนย์กลางของธนาคารสำนักงานใหญ่, ตึกสำนักงาน, โรงแรม, ร้านอาหาร, โรงพยาบาล, สวนสาธารณะ และโรงเรียน ที่มีวิวัฒนาการทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับยุคสมัยใหม่และครบครัน อีกทั้งยังเป็นแหล่งงานกระจุกตัวรวมกันมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษา

- จำนวนสถานีรถไฟฟ้า 34 สถานี
- จำนวนที่พักอาศัย 660 โครงการ
- คอนโดมิเนียม 583 โครงการ
 - ทาวน์โฮม 57 โครงการ
 - บ้านเดี่ยว 20 โครงการ

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้า

ค่าใช้จ่าย	รถไฟฟ้า	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมด (บาทต่อเที่ยว)				
		มอเตอร์ไซด์	รถประจำทาง	รถสองแถว	รถตู้โดยสาร	รถแท็กซี่
สูงสุด	89	115	102	97	99	142
ต่ำสุด	19	39	32	27	29	64
เฉลี่ย	56	76	69	64	66	108

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยระบบรถไฟฟ้า

- สูงสุด 89 บาทต่อเที่ยว คือ สถานีคูบอน(สายสีชมพู) จำนวน 25 สถานี → ค่าใช้จ่าย 3.56 บาท/สถานี
- ต่ำสุด 19 บาทต่อเที่ยว คือ สถานีคลองเตย(สายสีน้ำเงิน) จำนวน 2 สถานี → ค่าใช้จ่าย 9.5 บาท/สถานี

สถานีอุดมสุข (สายสีเขียว)
คอนโดมิเนียม 66 โครงการ
ค่าใช้จ่ายรถไฟฟ้า 59 บาท
จำนวน 14 สถานี
ค่าใช้จ่าย 4.2 บาท/สถานี

ค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มที่เกิดขึ้นจากความแตกต่างด้านระยะทางของที่พักอาศัยกับสถานีรถไฟฟ้า (โดยคำนวณที่ที่พักอาศัยที่อยู่ใกล้กับที่ที่พักอาศัยที่อยู่ไกล)

มอเตอร์ไซด์ รับจ้าง

รถแท็กซี่

ค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มเฉลี่ยที่ 9 บาทต่อเที่ยว ค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มเฉลี่ยที่ 10 บาทต่อเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

การศึกษารังนี้ไม่ได้ศึกษาในเรื่องของราคาที่พักอาศัยโดยรอบสถานีรถไฟฟ้า ซึ่งเป็นต้นทุนแฝงที่จะเกิดขึ้นจากการเลือกที่พักอาศัยใกล้สถานีรถไฟฟ้าว่าคุ้มค่าหรือไม่กับค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้า ทำให้การวิเคราะห์อาจไม่ครอบคลุมถึงตัวแปรอื่นๆที่อาจส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายอื่นๆที่อาจเกิดขึ้นจากการเลือกการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้า

บทคัดย่อ

หัวข้อการศึกษาอิสระ : ค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน : นางสาวธัญจิรา ห่วงเจริญ
คณะ : พัฒนาการเศรษฐกิจ
หลักสูตร : เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สันติ ชัยศรีสวัสดิ์สุข
ปีการศึกษา : 2562

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครที่เปิดให้บริการอยู่ในปัจจุบัน และที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่ตามแผนงานการพัฒนาโครงข่ายขนส่งสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากระบบขนส่งสาธารณะอื่นๆ ในการเดินทางมาใช้ระบบรถไฟฟ้า เพื่อดูภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางที่เกิดขึ้นจริงที่ประชาชนต้องแบกรับภาระในแต่ละวัน โดยผลการศึกษาค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้า พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉลี่ยต่อเที่ยวอยู่ที่ 75 บาท โดยแบ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้า 56 บาท และค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากระบบขนส่งสาธารณะอื่นๆ 19 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าสูงสุดที่ 89 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วยระบบรถไฟฟ้าต่ำสุดที่ 19 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับการเดินทางด้วยวิธีอื่นทางเลือกที่ดีที่สุดในแง่ของค่าใช้จ่าย คือ การเดินทางด้วยรถประจำทาง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำสุด แต่ก็ต้องแลกกับปัญหาการจราจรบนท้องถนน ดังนั้นการที่จะให้ประชาชนปรับเปลี่ยนการเดินทางจากระบบขนส่งมวลชนทางถนนมาสู่ระบบรถไฟฟ้านั้นค่าใช้จ่ายในการเดินทางต้องสามารถแข่งขันกับการเดินทางด้วยวิธีการอื่นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวและต้องไม่ไปเบียดเบียนค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอื่นๆ เช่น ค่าที่พักอาศัย ค่าอาหาร เป็นต้น